

UCHWAŁA nr LXII(668)2023
RADY MIEJSKIEJ W BARCZEWIE
z dnia 28 grudnia 2023 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewo na 2024 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 40 z późn. zm.) oraz art.4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 2151) i art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 1939 z późn. zm.), Rada Miejska w Barczewie uchwała co następuje:

§1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewo na 2024 rok zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Barczewa.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Barczewie

Aleksandra Ciechanowicz-Osiecka

Załącznik do Uchwały nr LXII(668)2023
Rady Miejskiej w Barczewie
z dnia 28 grudnia 2023 roku

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE BARCZEWO

NA 2024 ROK

WPROWADZENIE

Alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne stanowią wyzwania cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Powodują stały wzrost problemów społecznych, stwarzają zagrożenia i obniżają ogólny poziom zdrowia społeczeństwa. Powiązane z nimi są m.in. problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne. Problematyka uzależnienia nie ogranicza się jedynie do samego faktu uzależnienia bądź zagrożenia uzależnieniem. To problem, który zaburza całość funkcjonowania danej rodziny. Organizując pomoc należy mieć na uwadze zarówno osoby uzależnione jak i członków rodziny, którzy zmagają się z uzależnieniem bliskiej osoby. Koniecznym jest, aby wszelkie działania profilaktyczne w dalszym ciągu były kierowane do dzieci i młodzieży, którzy w okresie dorastania mogą być szczególnie podatni na negatywne wpływy otoczenia. Należy również zauważyć, że deficyty jednej grupy społecznej, zakłócają funkcjonowanie całej społeczności lokalnej. Konieczne jest zatem traktowanie problemu alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych w kontekście szeroko pojętej polityki społecznej.

Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom należy do istotnych działań podejmowanych przez gminy. Aby w pełni zadbać o prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży poszukuje się nowych rozwiązań z dziedziny profilaktyki uzależnień. Szczególną uwagę zwraca się na osoby podatne na wpływy grupy rówieśniczej, osoby wykluczone społecznie czy nawet mające problemy z nauką szkolną. Wszelkie stresujące sytuacje sprzyjają bowiem uzależnieniu.

Aby zapobiec uzależnieniom behawioralnym, rosnącemu zainteresowaniu alkoholem, dopalaczami i substancjami psychoaktywnymi, należy zaproponować wiele atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, należy położyć większy nacisk na rozwój pasji i zainteresowań, należy zadbać o odporność psychiczną młodego człowieka, pomagając mu zrozumieć siebie i otaczający świat. Konieczne jest także prowadzenie działań edukacyjno - informacyjnych. Podejmowanie różnorodnych działań sprzyja poprawie jakości życia, zarówno pojedynczych jednostek, jak i całej społeczności lokalnej.

Choroba alkoholowa - to przewlekła, nieuleczalna choroba wywołana uzależnieniem od alkoholu, przebiegająca z nawrotami. Jej konsekwencje zdrowotne dotyczą nie tylko samego chorego, ale również i jego najbliższych, co wyraźnie ją różni od innych chorób przewlekłych.

Objawy choroby alkoholowej¹

- subiektywne poczucie przymusu sięgania po alkohol

---

¹ <https://detoksalkoholowy.pl/alkoholizm-charakterystyka-i-objawy-choroby-alkoholowej/>

- koncentrowanie całego swojego życia wokół picia
- nawroty picia po próbach podejmowania abstinencji
- ograniczenie zachowań oraz reakcji związanych ze spożywaniem alkoholu
- zmiana tolerancji na napoje alkoholowe
- objawy abstynencyjne
- poczucie niemożności rozstania się z alkoholem na zawsze
- pragnienie picia kontrolowanego oraz nadzieja na zapanowanie nad alkoholizmem.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do wielu negatywnych skutków zdrowotnych oraz społecznych.

Narkotyk² - w języku potocznym jest określane wymiennie jako substancja psychoaktywna, środek odurzający, używka. W psychologii aktualnie obowiązującym nazewnictwem jest substancja psychoaktywna. W medycynie „narkotykami” określa się te substancje, które działają m.in. przeciwbólowo poprzez określone receptory mózgowe (opiodowe). Z kolei pojęcie narkomanii wywodzi się od słowa „narcos” co oznacza odurzenie, senność, uśpienie.

Substancje psychoaktywne:

- wpływają na centralny układ nerwowy
- przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastoju, przeżycia ekstremalnych doznań
- wpływają na organizm człowieka powodując w różnym stopniu zmiany psychiczne (np. euforie, zmieniony odbiór rzeczywistości, iluzje, omamy, zaburzenia pamięci) oraz fizyczne (np. wzrost ciśnienia krwi, przyspieszenie tętna, pobudzenie)
- przewlekłe przyjmowane mogą prowadzić do uzależnienia, które często nazywane też jest narkomanią czy toksykomanią
- mają pochodzenie naturalne lub syntetyczne
- często, szczególnie w publikacjach popularnych są dzielone na tzw. narkotyki miękkie (jako bezpieczne, mało szkodliwe) oraz twarde (niebezpieczne, groźne). Za „narkotyk miękką” uznawana jest np. marihuana. Określenia te są mylące, nieprawdziwe, dają złudne poczucie bezpieczeństwa np. przy stosowaniu marihuany.”

Narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.³

² <http://www.kbpn.gov.pl/>

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r, o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 4, pkt 11.

Uzależnienie behawioralne⁴ (czynnościowe) – zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokożenia.

Przykłady uzależnień behawioralnych: patologiczny hazard, uzależnienie od komputera/sieci internetowej, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się.

Przykładowe objawy mogące świadczyć o uzależnieniu behawioralnym od hazardu:

- wydawanie coraz większej ilości pieniędzy na hazard
- potrzeba gry, aby osiągnąć pożądaną poziom podniecenia
- trudności w ograniczaniu lub rzucaniu hazardu
- uczucie niepokoju lub irytacji podczas próby ograniczenia lub rzucenia grania
- uporczywe, częste myśli o hazardzie takie jak planowanie zakładów, myślenie o wcześniejszych doświadczeniach z hazardem i opracowywanie strategii, jak zdobyć więcej pieniędzy na grę
  - powrót do hazardu w sytuacji przygnębienia
  - kontynuowanie hazardu nawet po utracie pieniędzy przy próbie wyjścia na tzw. „zero”
  - ponoszenie konsekwencji finansowych lub społecznych w wyniku uprawiania hazardu

Diagnoza problemów uzależnień w Polsce:

1) Dane dotyczące zjawiska problemów alkoholowych młodzieży;

W 2019 roku przeprowadzono ogólnopolskie badanie ESPAD, w którym udział wzięło 5 903 osób, tj. młodzież w wieku 15-18 lat. 51,7% badanych w wieku 15-16 lat stanowiły dziewczęta, a 48,3% chłopcy. Wśród uczniów w wieku 17-18 lat było 51,2% dziewcząt i 48,8% chłopców. Badanie miało na celu pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych.

Wyniki badań ukazują, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80% badanych w wieku 15-16 lat i 92,8% uczniów w wieku 17-18 lat. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% osób w wieku 15-16 lat i 76,1% osób w wieku 17-18 lat. Najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród uczniów jest piwo, a najmniej wino. Miesiąc przed badaniem, przynajmniej raz upiło się 11,3% osób w wieku 15-16 lat i 18,8% badanych w wieku 17-18 lat. W ciągu całego swojego życia nigdy nie upiło się tylko 66,7% uczniów w wieku 15-16 lat oraz 43,4% w wieku 17-18 lat.

---

⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Uzale%C5%BCnienie_behawioralne.

Poniższa tabela przedstawia porównanie wyników badań ESPAD na przestrzeni lat 1995-2019⁵

Wiek badanych	Spżycie alkoholu	1995	1999	2003	2007	2011	2015	2019
15-16 lat	kiedykolwiek w życiu	92,8%	90,3%	92,5%	90,2%	87,3%	83,8%	80%
	w czasie 12 miesięcy przed badaniem	77,3%	82%	84,9%	78,9%	78,3%	71,7%	67,9%
	w czasie 30 dni przed badaniem	50,4%	61,1%	65,8%	57,6%	57,6%	48,6%	46,7%
17-18 lat	kiedykolwiek w życiu	96,5%	96,6%	96,7%	94,8%	95,2%	95,8%	92,8%
	w czasie 12 miesięcy przed badaniem	88%	93,8%	93,4%	92%	91,6%	92,7%	89%
	w czasie 30 dni przed badaniem	65,6%	78,1%	78,9%	79,5%	80,4%	82,3%	76,1%

2) Dane dotyczące zjawiska problemu narkomanii:

W 2019 roku przeprowadzono ogólnopolskie badanie ESPAD, w którym udział wzięło 5 903 osób, tj. młodzież w wieku 15-18 lat. 51,7% badanych w wieku 15-16 lat stanowiły dziewczęta, a 48,3% chłopcy. Wśród uczniów w wieku 17-18 lat było 51,2% dziewcząt i 48,8% chłopców. Badanie miało na celu pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.⁶

Używanie substancji kiedykolwiek w życiu	
odpowiedzi uczniów w wieku 15-16 lat	odpowiedzi uczniów w wieku 17-18 lat
21,4% - marihuana lub haszysz	37,2% - marihuana lub haszysz
15,1% - leki uspakajające i nasenne bez przepisu lekarza	24,1% - alkohol razem z marihuaną
12,1% - alkohol razem z marihuaną	18,3% - leki uspakajające i nasenne bez przepisu lekarza
8,6% - substancje wziewne	6,9% - substancje wziewne
6,6% - leki przeciwbólowe w celu odurzenia się	6,9% - alkohol razem z tabletkami
5,3% - alkohol razem z tabletkami	5,9% - leki przeciwbólowe w celu odurzenia się
4,2% - amfetamina	5,1% - ecstasy
3,3% - ecstasy	4,7% - amfetamina
3,2% - LSD lub inne halucynogeny 3% - metamfetamina	4,2% - LSD lub inne halucynogeny
2,9% - kokaina	3,1% - kokaina
2,6% - sterydy anaboliczne	2,9% - metamfetamina
2,3% - grzyby halucynogenne 2,1% - narkotyki	2,2% - grzyby halucynogenne
	2,1% - sterydy anaboliczne

⁵ Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2020 r., s. 3-23.

⁶ Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2020 r., s. 3-47.

wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	1,9% - narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki
1,9% - heroina	1,5% - heroina
1,4% - crack	1,1% - crack
1,4% - GHB	1,1% - GHB
1,3% - relewin	0,9% - relewin

Wyniki ukazują, że najbardziej popularnym środkiem zażywany przez młodzież jest marihuana i haszysz oraz leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza, a także substancje wziewne.

3) Dane dotyczące zjawiska uzależnień behawioralnych w grupie 15+⁷

W okresie 15.10.2018 r. – 28.02.2019 r. odbyło się ogólnopolskie internetowe badanie ankietowe, badanie ilościowe, w którym udział wzięło 4 025 osób (54,14% badanych stanowiły kobiety, a 45,86% mężczyźni). Osoby w wieku: 15–17 lat – stanowiły 3,98% badanych, 18–24 lat – stanowiły 8,55%, 25–34 lat – 14,21%, 35–44 lat – 15,98%, 45–54 lat – 15,13%, 55–64 lat – 18,98%, 65 i więcej – 23,18%.

Głównym celem badania było uchwycenie zmian, jakie zaszły w ciągu ostatnich lat w zasięgu wybranych zaburzeń zachowania i w strukturze grupy osób nimi zagrożonych. Podobnie jak w poprzednich edycjach badania, w obszarze zainteresowania leżały następujące zaburzenia zachowania: hazard, uzależnienie od pracy, od Internetu i od zakupów. Dodane zostały kwestie dotyczące problemowego korzystania z mediów społecznościowych (weryfikacja wybranych wyników badania jakościowego w badaniu ilościowym) oraz nadmiernego używania telefonu.

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów uzależnień są:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 1939.),
- Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025

Zgodnie z zapisami art. 1 i 2 cytowanej ustawy samorząd gminy jest obowiązany do:

1. Podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania

⁷ „Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących od hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019”.

powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

2. Popierania tworzenia i rozwoju organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewnianie warunków sprzyjających działaniom tych organizacji.
3. Współdziałania z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Zgodnie z zapisami art. 4¹. ust. 1 i 2 cytowanej ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, uwzględniających cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia, należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie klubów integracji społecznej.

Realizacja zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewo.

Zadania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewo są odzwierciedleniem potrzeb wynikających z :

- działań i doświadczeń lat ubiegłych;
- diagnozy problemów uzależnień;
- gminnych zasobów umożliwiających prowadzenie działalności w zakresie zadań nałożonych na gminę w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ I

I. CELE PROGRAMU

Głównym celem niniejszego programu jest zapobieganie i ograniczenie występowaniu problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, problemów związanych bezpośrednio z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Podstawowe cele programu:

1. wzmacnianie postaw społecznych związanych z ograniczeniem występowania uzależnień behawioralnych oraz używania alkoholu i substancji psychoaktywnych,
2. podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, a także uzależnień behawioralnych,
3. ograniczenie występowania negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz z używaniem alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez mieszkańców,
4. wspieranie psychospołeczne osób uzależnionych i ich rodzin,
5. współpraca z podmiotami działającymi w obszarze uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii,
6. organizowanie form twórczego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w szczególności dla osób z grup podwyższonego ryzyka.

II. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU

W realizacji Programu mogą uczestniczyć osoby fizyczne i prawne, a także jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które posiadają niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy w zakresie zagadnień objętych Programem, w szczególności organy administracji publicznej, jednostki organizacyjne miasta i organizacje pozarządowe, których działalność związana jest z profilaktyką i

rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii. Miasto i Gmina Barczewo wspiera działania tych podmiotów w realizacji niniejszego Programu.

STAN ZASOBÓW W SFERZE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH W GMINIE BARCZEWO

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie
- Punkt Konsultacyjno-Doradczy w Barczewie
- Ogniska opiekuńczo-wychowawcze w Barczewie:
  - Ognisko przy Szkole Podstawowej nr 1
  - Ognisko przy Zespole Szkół w Barczewie
- Ogniska opiekuńczo-wychowawcze na terenie gminy:
  - Barczewko z siedzibą w szkole podstawowej
  - Łęgajny z siedzibą w szkole podstawowej
  - Ramsowo z siedzibą w szkole podstawowej
  - Lamkowo z siedzibą w szkole podstawowej
  - Kronowo z siedzibą w szkole podstawowej
  - Wipsowo z siedzibą w szkole podstawowej
  - Jedzbark z siedzibą w świetlicy wiejskiej
  - Skajboty z siedzibą w świetlicy wiejskiej
  - Niedźwiedź z siedzibą w świetlicy wiejskiej
  - Nikielkowo z siedzibą w świetlicy wiejskiej
  - Wójtowo z siedzibą w świetlicy wiejskiej
  - Szynowo z siedzibą w świetlicy wiejskiej
- Grupa Wsparcia dla osób uzależnionych
- Grupa Wsparcia dla osób współuzależnionych
- Grupa Samopomocowa Al-Anon

III. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Środki na realizację Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Dochody pozyskane w ten sposób nie mogą być przeznaczone na inne cele. Środki finansowe nie wykorzystane w danym roku budżetowym przeznaczone są na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewo w następnym roku.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Burmistrz Barczewa.
2. Pełnomocnik Burmistrza
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie

4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie
5. Centrum Kulturalno – Biblioteczne w Barczewie
6. Szkoły
7. Policja
8. Zespół Interdyscyplinarny w Barczewie
9. Służba zdrowia.

ROZDZIAŁ II

CELE I DZIAŁANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAANIA NARKOMANII

I. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU, NARKOTYKÓW

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Sfinansowanie zajęć terapeutycznych dla uzależnionych odbywających się w placówkach podległych gminie. Warunkiem finansowania takich zajęć jest posiadanie przez terapeutę udokumentowanych kwalifikacji z zakresu terapii uzależnienia od alkoholu oraz pisemnego planu zajęć merytorycznych lub zlecenia przeprowadzenia zajęć dla grupy wsparcia dla uzależnionych w Punkcie Konsultacyjno-Doradczym w Barczewie.
2. Sfinansowanie zajęć terapeutycznych dla współuzależnionych (dorośli członkowie rodzin) odbywających się w placówkach podległych gminie. Warunkiem finansowania takich zajęć jest posiadanie przez terapeutę udokumentowanych kwalifikacji z zakresu terapii uzależnienia od alkoholu oraz pisemnego planu zajęć merytorycznych lub zlecenia przeprowadzenia zajęć dla grupy wsparcia dla współuzależnionych w Punkcie Konsultacyjno-Doradczym w Barczewie.
3. Opracowanie szczegółowej procedury postępowania w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu oraz przemocą domową. Podejmowanie działań zmierzających do zaplanowania pomocy dla wszystkich członków rodziny (dorosłym i dzieciom).
4. Powołanie biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (kierowanie wniosków do Sądu).
5. Zakup, remont i adaptacja lokalu na potrzeby działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w Barczewie.
(Miejsce to byłoby centrum nadzorującym realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Barczewo. Skoncentrowanie tak ważnych zadań w jednym miejscu ułatwiłoby obsługę osób i rodzin, mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo).
6. Wsparcie lokalowe dla Grupy Samopomocowej Al-Anon oraz Grup Wsparcia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych.

II. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, NARKOMANII POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ DOMOWĄ

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego
2. Kontynuację pracy Punktu Konsultacyjno-Doradczego w Barczewie. W/w punkt jest miejscem pierwszego kontaktu, łączącym mieszkańców naszej gminy, w której nie ma profesjonalnej oferty terapeutycznej, z zakładami leczenia odwykowego. Zadaniem tego punktu nie jest jednak prowadzenie terapii uzależnienia od alkoholu.
3. Finansowanie zakupu materiałów biurowych wykorzystywanych podczas pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjno – Doradczego oraz Grup Wsparcia.
4. Kontynuowanie współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Olsztynie oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie i innymi placówkami pomocowymi.
5. Kontynuowanie współpracy z Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświaty, służby zdrowia, kuratorskiej służby sądowej we wdrażaniu procedur interwencji wobec przemocy domowej – Niebieskie Karty.
6. Wspieranie działalności ognisk opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta i Gminy Barczewo.
7. Doposażenie ognisk opiekuńczo-wychowawczych oraz zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć.
8. Prowadzenie zajęć opiekuńczych i sportowych przez osoby z przygotowaniem pedagogicznym i ze specjalnym przeszkoleniem do pracy z dziećmi i młodzieżą.
9. Zapewnienie przepływu informacji o miejscach, w których można uzyskać bezpłatną i fachową pomoc w zakresie rozwiązywania problemów alkoholizmu i przemocy domowej.
10. Propagowanie działań zmierzających do powstrzymania przemocy za pośrednictwem lokalnych mediów.
11. Podnoszenie kompetencji wychowawców w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.
12. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej.

Do zadań Punktu Konsultacyjno-Doradczego należy w szczególności:

- Udzielanie informacji członkom rodzin osób uzależnionych.
- Dostarczanie informacji o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii.
- Motywowanie i kierowanie na leczenie.
- Udzielania wsparcia i pomocy psychologicznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom.
- Rozpoznanie w trakcie rozmów zjawiska przemocy domowej i udzielenia stosownego wsparcia oraz udzielenie informacji o możliwościach powstrzymania tego zjawiska.
- Organizowanie grup informacyjno-motywacyjnych.
- Posiadanie dobrej informacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i powiatu oraz innych instytucji, które mogą wspomóc działania naszej gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy domowej.
- Prowadzenie i uzupełnianie na bieżąco biblioteczki punktu.

Osoby dyżurujące w Punkcie pracują na umowy-zlecenie jeden raz w tygodniu; opłacane są wg następujących stawek:

Pedagog – 80 zł / 1 godz.

Psycholog – 120 zł/ 1 godz.

Prawnik – 120 zł/ 1 godz.

Terapeuta uzależnień – 120 zł/ 1 godz.

Osoby prowadzące zajęcia opiekuńczo – wychowawcze pracują na umowy – zlecenie, stawka za jedną godzinę zajęć w 2024 roku wynosi **45 zł**.

III. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ ORAZ DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Realizacja dla dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz innych osób dorosłych profesjonalnych programów profilaktycznych.
2. Organizowanie i finansowanie udziału dzieci i młodzieży, w tym kosztów wyjazdów, w koloniach, półkoloniach z profesjonalnym programem profilaktycznym.
3. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych wraz z promowaniem abstynencji.
4. Organizowanie lokalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjnych, festynów, konferencji, prowadzenie systemu informacji.
5. Szkolenia i warsztaty dla rodziców, wychowawców oraz sprzedawców napojów alkoholowych.

Dzieciństwo jest okresem uważanym bezsprzecznie przez specjalistów z dziedziny psychologii, pedagogiki, pediatrii i socjologii za decydujący o dalszym rozwoju i powodzeniu życiowym człowieka. Okres ten wypełniają szybko poszerzające się wielorakie doświadczenia – dziecko bada świat i szuka w nim swojego miejsca. Najlepiej widać to w zabawie – dostarcza ona dziecku nieograniczonych możliwości poznawania wartościowych i kształcących rzeczy i zjawisk, uczy społecznego przystosowania, pozwala swobodnie poruszać się w świecie wyobraźni i zapewnia bezpieczne wchodzenie w relacje z tym co nowe i nieznanne.

Współcześnie wiele zainteresowań i zabaw dzieci powoduje iż coraz więcej czasu spędzają one w pomieszczeniach, co w rezultacie wpływa na spadek poziomu ich aktywności ruchowej.

Zabawy dziecięcej nie można niczym zastąpić – dziecko czerpie z niej radość i satysfakcję, uczy się siebie i rozwija wszystkie życiowe siły. Środowisko w jakim się bawi – jego estetyka, usytuowanie, wyposażenie, związek z naturalnym środowiskiem przyrodniczym, powinny być przedmiotem szczególnej troski. Jest to bowiem inwestycja na przyszłość.

IV. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Szkolenia specjalistyczne podnoszące kwalifikacje w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób realizujących Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewo.
2. Współpraca i wspieranie ruchów trzeźwościowych i samopomocowych oraz klubów abstynenckich.
3. Współpraca z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi.
4. Współpraca różnych podmiotów realizujących programy służące profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

V. PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 13¹(REKLAMA I PROMOCJA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH) I 15 (M.IN. ZAKAZ SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH OSOBOM PONIŻEJ 18 ROKU ŻYCIA) USTAWY ORAZ WYSTĘPOWANIE PRZED SADEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów sprzedających napoje alkoholowe, w szczególności pod kątem przestrzegania przepisów regulujących sprawę sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim.
2. Pozyskiwanie informacji dotyczących interwencji policji oraz służb porządkowych wobec nielegalnego handlu napojami alkoholowymi i łamania przepisów prawa.

VI. WSPIERANIE ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO POPRZEZ ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE KLUBÓW INTEGRACJI SPOŁECZNEJ.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Wspieranie działalności Klubu Integracji Społecznej poprzez finansowanie zajęć mających na celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin.

ROZDZIAŁ III

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie powołana zostaje zarządzeniem Burmistrza Barczewa. W jej skład wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Jednocześnie mogą być one bezpośrednio zaangażowane w realizację zadań stanowiących elementy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewo wykonując przydzieloną pracę na podstawie odrębnych umów – zleceń.

Do zadań GKRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

1. Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu.
2. Przeprowadzanie ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z odnośnymi uchwałami Rady Miejskiej w Barczewie w związku z procedurą wydawania przez Burmistrza Barczewa decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
3. Inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Szczegółowe zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie określa jej regulamin.

W celu koordynacji wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Burmistrz Barczewa powołuje Pełnomocnika.

Do zadań Pełnomocnika należy:

1. Przygotowanie i współudział w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

2. Prowadzenie korespondencji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Przygotowanie materiałów na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz protokołowanie posiedzeń.
4. Udział w pracach zespołu kontrolującego zasady sprzedaży alkoholu.
5. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (policja, sąd, ZK i inne).
6. Kontrolowanie realizacji wykonywanych zadań finansowanych z budżetu GKRPA (merytorycznie i finansowo).
7. Współpraca z Pełnomocnikiem Wojewody i Pełnomocnikami innych jednostek samorządowych.
8. Udział w spotkaniach związanych tematycznie z problemami zagrożeń i patologii w placówkach oświatowych.
9. Współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom .

Siedzibę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie ustala się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Barczewie, ul. Wojska Polskiego 15, 11-010 Barczewo.

Zasady wynagradzanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barczewie ustala się na podstawie uczestnictwa w posiedzeniach Komisji tj:

- Przewodniczący GKRPA – 7% minimalnego wynagrodzenia pracowniczego
- Wiceprzewodniczący GKRPA – 6% minimalnego wynagrodzenia pracowniczego
- Członek GKRPA – 5 % minimalnego wynagrodzenia pracowniczego

Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacane jest na podstawie listy obecności potwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji.

ROZDZIAŁ IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Kontrole podmiotów wykonujących zadania Programu w części dotyczącej jego realizacji dokonywane są przez Pełnomocnika oraz członków GKRPA.

Pełnomocnik składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewo.

Szczegółowy preliminarz wydatków na 2024 rok stanowi załącznik do niniejszego Programu.

Preliminarz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barczewie na 2024 r.

Zadanie	Formy realizacji	Planowane koszty realizacji	Uwagi	§
1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkomanii	1. Sfinansowanie zajęć terapeutycznych dla uzależnionych odbywających się przy Punkcie Konsultacyjno – Doradczym w Barczewie	85154 - 12.000,-	50 spotkań po 2h – 120 zł/h	85154- 4170 – 12.000,-
	2. Sfinansowanie zajęć terapeutycznych dla współuzależnionych odbywających się przy Punkcie Konsultacyjno – Doradczym w Barczewie	85154 - 12.000,-	50 spotkań po 2h – 120 zł/h	85154- 4170 – 12.000,-
	3. Powołanie biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia	85154 - 3.500,-		85154- 4610 – 3.500,-
	4. Dofinansowanie zakupu, remontu i adaptacji lokalu na potrzeby działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Barczewo		85154 – 189.911,51,- (kwota nie ujęta w podsumowaniu)	
Razem		27.500 zł.		

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.			
1. Prowadzenie punktu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Konsultacyjno – Doradczego	<u>85153 - 6.000,-</u>		85153- 4170 – 6.000,- 85154- 4170 – 36.000,- 85154- 4110 – 3.000,- 85154- 4210 – 3.000,- 85154- 4300 – 9.000,-
2. Prowadzenie ognisk opiekuńczo – wychowawczych na terenie Miasta i Gminy Barczewo	85154- 55.000,-		85154- 4170 – 25.000,- 85154 - 4210 – 30.000,-
3. Podnoszenie kompetencji wychowawców w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej	<u>85153 – 1000,-</u> 85154- 1.000,-		<u>85153 - 4700 – 1000,-</u> 85154 – 4700 -1.000,-
Razem	114.000,00		

Załącznik do Uchwały LXII(668)2023
 Rady Miejskiej w Barczewie
 z dnia 28 grudnia 2023 roku

<p>III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>	<p>1. Realizacja dla dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz innych osób dorosłych działań z uwzględnieniem rekomendowanych programów profilaktycznych;</p> <p>2. Organizowanie i finansowanie udziału dzieci i młodzieży, w tym kosztów wyjazdów, w koloniach, półkoloniach z profesjonalnym programem profilaktycznym.</p> <p>3. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych wraz z promowaniem abstynencji.</p> <p>4. Prowadzenie zajęć grupowych dla ofiar przemocy oraz konsultacje indywidualne dla ofiar i sprawców przemocy.</p>	<p>85153 – 2.500,-</p> <p>85154 – 12.000,-</p> <p>85154 – 80.000,-</p> <p>85154 – 50.000,-</p> <p>85154 – 10.122,49</p> <p>154.622,49</p>	<p>Ferie: 20.000,- Wakacje: 60.000,-</p>	<p>85153- 4300 – 2.500,- 85154- 4300 – 6.000,- 85154 -4210 – 6.000,-</p> <p>85154 - 4300 –80.000,-</p> <p>85154 - 4170- 20.000,- 85154 - 4300 -20.000,- 85154 - 4210- 10.000,-</p> <p>85154 - 4170- 9.000,- 85154 - 4110 –1.122,49,-</p>

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii			
1. Finansowanie konkretnych, opisanych w ofercie składanej do GKRPDA przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	85154 - 56.500,-		85154 - 4300 - 50.000,- 85154 - 4210 - 1.500,-
	2. Szkolenia specjalistyczne podnoszące kwalifikacje w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób realizujących Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii w Gminie Barczewo	85154 - 2.741,85,-	
Razem	61.500,00		

V. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie finansowanie KIS i CIS			
1. Finansowanie zajęć z zakresu aktywności oraz doradztwa zawodowego.	3.500,-		85154 - 4170 - 3.500,-
	Razem	3.500,00	
Łączne planowane wydatki na 2024 rok (projekt)	353.864,34 zł.		„Małpki” - ....